

RADİOELEKTRON VASİTƏLƏRİN QEYDİYYATI VƏ RADİOSPEKTRİN MÜVƏQQƏTİ AYRILMASI ÜZRƏ TEXNİKİ TƏLİMAT

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC) Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında (COP29) istifadə ediləcək radioelektron vasitələrin (REV) qeydiyyatı və radiospektrin müvəqqəti ayrılması məqsədilə akkreditə olunmuş nümayəndələr üçün sadələşdirilmiş prosedur müəyyən edilib. Bu prosedur sözügedən konfransla əlaqədar Azərbaycan Respublikasına gətirilməsi nəzərdə tutulan və ya hazırda konfransın keçiriləcəyi məkan (Bakı Stadionu) daxilində/xaricində istifadə olunan REV-ləri, o cümlədən simsiz media cihazlarını (Rəqəmsal Peyk Xəbər Yığımı vasitələri (DSNG) və əməliyyat avadanlıqlarını) ehtiva edir.

COP29 konfransında iştirak etmək üçün akkreditasiyadan uğurla keçmiş şəxslər **Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi** yanında **milli tənzimləyici qurum** olan **İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyaları Agentliyi (İKTA)** tərəfindən yaradılmış **COP29 Radiospektrin idarə edilməsi portalı** vasitəsilə öz müraciətlərini təqdim edə bilərlər. Portala COP29-un rəsmi veb-saytı üzərindən və ya <https://e-permission.icta.az/cop29> linki vasitəsilə birbaşa daxil olmaq mümkündür.

REV-lərin qeydiyyatı və radiospektrin ayrılması üçün müraciət etmək istəyən şəxslər qeydiyyatdan keçməli və hesab yaratmalıdırlar. Hesab **COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti** tərəfindən təsdiqləndikdən sonra müraciət edən şəxsə (istifadəçiyə) elektron poçt vasitəsilə bildiriş göndəriləcək. Bundan sonra istifadəçi radiotezlik ayrılması üçün müraciət edə bilər. İstifadəçilər özləri ilə gətirmək istədikləri REV-lər barədə zəruri məlumatları təqdim etməli və tələb olunan radiotezliyi qeyd etməlidirlər (daha ətraflı məlumat üçün bax: İstifadəçi təlimatı). **İstifadəçilərə müraciəti göndərməzdən əvvəl təqdim etdikləri məlumatların doğruluğunu diqqətlə yoxlamaq tövsiyə olunur.** Müraciət təqdim edildikdən sonra nəzərdən keçiriləcək və cavab **72 saat ərzində** istifadəçinin qeydiyyatdan keçdiyi elektron poçt ünvanına göndəriləcəkdir.

Qeyd: DSNG avadanlıqlarının idxalı üçün icazələr **3-10 iş günü ərzində** verilə bilər.

Portalda yerləşdirilən QR koddan istifadə edərək təsdiqlənmiş müraciətləri, o cümlədən bütün lazımi məlumatları əldə etmək mümkündür. **İstifadəçi bu QR kodu yükləməli və konfransa gələrkən onu elektron cihazında təqdim etməlidir. Təqdim olunan QR kod tədbirə maneəsiz girişi təmin edəcək və etikətləmə prosesi üçün istifadə olunacaqdır.**

Qeyd: Azərbaycan Respublikasına gələn nümayəndələr təsdiqlənmiş müraciətlərin yoxlanılması üçün QR kodunu sərhəd yoxlama məntəqələrində gömrük məmurlarına təqdim

etməlidirlər. İdxal olunan REV-lər QR kodunda göstərilən təsdiq edilmiş avadanlıqlar ilə eyni olmalıdır. Avadanlıqlar QR kodunda yoxdursa və ya onların sayı göstərilən sayla eyni deyilsə, gömrük məmurları həmin REV-lərin ölkəyə gətirilməsinə məhdudiyət tətbiq edə bilərlər.

REV-lərin qeydiyyatı və radiospektr ayrılması üçün müraciətlər ən gec 20 oktyabr 2024-cü il tarixində saat 00:00-a (GMT+4) qədər portal vasitəsilə təqdim olunmalıdır. Bu tarixdən sonra təqdim olunan müraciətlərin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi gecikə bilər.

Tələb olunan radiotezliyin ayrılması mümkün olmadığı təqdirdə, **istifadəçiyə 72 saat ərzində Dövlət Radiotezliklər İdarəsi (DRI) tərəfindən təklif olunan alternativ radiotezlik barədə elektron poçt vasitəsilə məlumat veriləcək. Təklif olunan radiotezliyi qəbul edən istifadəçi 48 saat ərzində həmin radiotezliklə yeni müraciət təqdim etməlidir. Təklif olunan radiotezlik bu müddət ərzində qəbul edilməzsə, alternativ radiotezlik artıq mövcud olmaya bilər və bu zaman, istifadəçi yenidən müraciət təqdim etməli olacaq.**

COP29 Radiospektrin idarə edilməsi portalı ilə bağlı hər hansı sualınız yaranarsa və ya müraciət prosesində dəstəyə ehtiyacınız olarsa mediaservices@cop29.az elektron poçt ünvanı ilə əlaqə saxlamağınız xahiş olunur. COP29-un media komandası suallarınızı qısa müddətdə cavablandıracaq.

Qeyd: DSNG avadanlıqlarında istifadə olunan peyk tezlik zolaqları Azərbaycan Respublikasının Milli Tezlik Cədvəlinə uyğun olmalıdır (xülasə üçün bax: Cədvəl 1).

Artıq ölkəyə idxal olunmuş və hazırda istifadə olunan REV-lərin qeydiyyatı və müvəqqəti radiotezliklərlə təmin olunması portal vasitəsilə həyata keçiriləcək.

QADAĞAN OLUNMUŞ RADIOELEKTRON VASİTƏLƏR

COP29 konfransına gətirilməsi və istifadəsi qadağan olunan REV-lərin və simsiz media cihazlarının siyahısı:

- Dronlar;
- Signal təkrarlayıcılar və gücləndiricilər;
- Genişzolaqlı radio-monitorinq və müşahidə cihazları (radio skanerlər, radio istiqamət göstəriciləri, spektral analizatorlar və s.);
- Azərbaycan Respublikasının radioxidmətləri arasında tezlik zolaqlarının ayrılması cədvəlinə uyğun olaraq Region 1 (birinci tezlik regionu) üçün nəzərdə tutulmayan radiotezliklərə köklənmiş müxtəlif REV-lər, o cümlədən əl radio stansiyaları ([Milli Tezlik Cədvəli](#));
- Portal vasitəsilə qeydiyyatdan keçməyən və DRI tərəfindən etiketlenməyən hər hansı REV.

COP29 konfransının keçiriləcəyi məkanda yuxarıda qeyd olunan REV-lərdən hər hansı biri aşkar olunarsa, bu avadanlıqlar müvəqqəti müsadirə olunacaq. Müsadirə olunmuş avadanlıqların sahibləri cihazlarını geri almaq üçün media komandasının əməkdaşlarına müraciət edə bilərlər

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİLLİ TEZLİK CƏDVƏLINƏ UYĞUN OLARAQ RADİOXİDMƏTLƏR ÜÇÜN TƏYİN OLUNMUŞ TEZLİK ZOLAQLARI

COP29-da istifadə olunacaq REV və radiotezliklər Azərbaycan Respublikasının Milli Tezlik Cədvəlinə uyğun olmalıdır. Aşağıdakı cədvəldə konfransın keçiriləcəyi məkanda istifadə olunacaq müxtəlif radiokommunikasiya xidmətləri (və ya texnologiyaları) üçün təyin edilmiş radiotezliklər haqqında ümumi məlumat qeyd olunmuşdur.

Nº	Tezlik diapazonu (MHs)	Tətbiqlər	Qeyd
1	29.7-47.0 MHs	Audio PMSE	
2	87.5-108 MHs	Audio PMSE	Radio mikrofonlar
3	150-170 MHs	PMR	
4	174-230 MHs	Audio PMSE	Radio mikrofonlar
5	433.05-434.79 MHs	SRD LPD	
6	446.000-446.200 MHs	PMR446	
7	440-450 MHs	PMR	
8	450-470 MHs	PMR	
9	470-694 MHs	Audio PMSE	Radio mikrofonlar
10	694-790 MHs	Audio PMSE	Radio mikrofonlar
11	862-870 MHs	SRD	
12	1880-1900 MHs	DECT	
13	2400-2483.5 MHs	Wi-Fi	
14	5150-5350 MHs	Wi-Fi	
15	5470-5825 MHs	Wi-Fi	
16	2010-2025 MHs	Video PMSE	
17	2025-2110 MHs	Video PMSE	
18	2200-2300 MHs	Video PMSE	
19	2300-2400 MHs	Video PMSE	
20	7.0-8.5 GHs	Video PMSE	
21	10.0-10.68 GHs	Video PMSE	
22	21.2-24.5 GHs	Video PMSE	
23	47.2-50.2 GHs	Video PMSE	
24	1.518-1.559 GHs	MSS terminalları	
25	1.6265-1.6605 GHs	MSS terminalları	
26	1.668-1.675 GHs	MSS terminalları	
27	10.7-11.7 GHs	DSNG	Ku zolağı (Kosmosdan-Yerə)/(Yerdən-Kosmosa)
28	12.5-12.75 GHs	DSNG	Ku zolağı (Kosmosdan-Yerə)/(Yerdən-Kosmosa)
29	12.75-13.25 GHs	DSNG	Ku zolağı (Yerdən-Kosmosa)
30	13.75-14.8 GHs	DSNG	Ku zolağı (Yerdən-Kosmosa)
31	19.7-21.2 GHs	DSNG	Ka zolağı (Kosmosdan-Yerə)
32	27.5-31 GHs	DSNG	Ka zolağı (Yerdən-Kosmosa)

RADİOELEKTRON VASİTƏLƏRİN YOXLANILMASI VƏ ETİKETLƏNMƏSİ

Akkreditə olunmuş və öz avadanlıqlarını portaldan qeydiyyatdan keçirmiş nümayəndələr konfransın keçiriləcəyi məkanda bu REV-lərdən istifadə edə bilirlər.

Tədbir məkanına ilk gəliş zamanı nümayəndələr onlara məxsus olan və qeydiyyatdan keçərək təsdiqlənmiş REV-ləri ilə birlikdə DRİ-nin mütəxəssisləri tərəfindən texniki yoxlamadan keçirilməsi və etiketlənməsi üçün **Radiospektrlərin Test və Etiketlənmə Masasına** yaxınlaşmalıdırlar. **Radiospektrlərin Test və Etiketlənmə Masası** təhlükəsizlik yoxlaması üçün nəzərdə tutulmuş Piyadalar üçün nəzarət-yoxlama zonasını (**PSA**) keçdikdən sonra akkreditasiya masası yaxınlığında yerləşəcək və **9 noyabr 2024-cü il tarixindən** etibarən fəaliyyət göstərəcəkdir.

Texniki yoxlama COP29 Radiospektrin idarə edilməsi portalından yüklənmiş QR kod əsasında aparılacaq.

Portalda qeydiyyatı olmayan və ya yerində texniki yoxlamadan keçməyən hər hansı REV etiketlənməyəcək və tədbir məkanına buraxılmayacaqdır.

Konfransın keçirildiyi məkana girişdə təhlükəsizlik yoxlamaları aparılacaq və yalnız düzgün etiketlənmiş avadanlıqların təyin olunmuş ərazidə istifadəsinə icazə veriləcəkdir. Etiket heç bir halda çıxarılmamalı və ya başqa cihazda yenidən istifadə edilməməlidir. Hər hansı etiketin çıxarılması, dəyişdirilməsi və ya itirilməsi avadanlığın icazəsinin ləğvinə səbəb olacaq.

Zədələnmiş, çıxarılmış və ya itirilmiş etiketlərlə bağlı hər hansı problem ilə əlaqədar radiospektr komandası və ya Radiospektrlərin Test və Etiketlənmə Masası ilə əlaqə saxlamağınız xahiş olunur.

RADİOELEKTRON VASİTƏLƏRİN İSTİFADƏ QAYDALARI

- DRİ hər hansı cihaz üçün təyin olunmuş tezliyi lazım gəldikdə dəyişdirmək hüququna malikdir. Bu dəyişiklik cihazın funksionallığına təsir etməyəcək. Radiospektr komandası istifadəçiyə bu barədə məlumat verəcək və cihaz üçün yeni tezlik təyin edəcəkdir.
- Qeydiyyatdan keçməyən, etiketlənməyən və ya portalda təyin olunmuş tezlikdən fərqli tezlikdə işləyən hər hansı REV-in istifadəçisindən dərhal cihazın söndürülməsi tələb olunacaq. Bu istifadəçilər **Radiospektrlərin Test və Etiketlənmə Masasına** yönləndiriləcək və həmin REV-in istifadəsinə yalnız portalda qeydiyyatdan keçdikdən və uyğun radiotezliklər ayrıldıqdan sonra etiketlənərək icazə veriləcək.
- Ayrılmış tezliyə uyğun gəlməyən və zərərli radiomaneəyə səbəb olan hər hansı REV-in istifadəçisindən dərhal həmin cihazı söndürmək tələb olunacaq. Daha sonra cihazın yalnız ona ayrılmış tezliyə köklənərək istifadə edilməsinə dair təlimatlar veriləcəkdir.

RADIOMANEƏLƏRLƏ BAĞLI MƏLUMAT

Qeydiyyatdan keçmiş və etiketlenmiş REV-lərin istifadəçiləri zərərli radiomaneə müşahidə etdikdə, bu barədə radiospektr komandasına məlumat verməlidirlər. Radiospektr komandası bu məlumatları araşdıracaq və radiomaneənin mənbələrini tez bir zamanda müəyyən edərək aradan qaldırmaq üçün lazımi tədbirlər görəcəkdir.